

ПОЛИЦИЈСКИ ГЛАСНИК

СТРУЧНИ ЛИСТ ЗА СВЕ ПОЛИЦИЈСКЕ РАДЊЕ

»ПОЛИЦИЈСКИ ГЛАСНИК« излази једанпут недељно. По потреби биће ванредних бројева. Претплата се шаље уредништву у Београду »Краљев трг« до Управе града Београда, а у унутрашњости код овлашћених скулача или на пошти. Цена је листу: селима, које улазе у састав општине а која је већ претплаћена, чиновницима, учитељима, званичницима, општинским писарима и осталим званичницима у оште годишње 12, полугодишње 6 динара. Гостионичарима и механџијама из унутрашњости годишње 16, полугодишње 8 динара. Жандармима годишње 8, полугодишње 5 динара, ну ови се по овој цени могу претплатити само преко својих командира полицијских односно пограничних одреда. Надлештвима у оште 20 динара на годину. За иностранство: годишње 24, полугодишње 15 динара. Поједини бројеви »Полицијског Гласника« не продају се. Рукописи не враћају се.

ЧОВЕК КАО ЗЛОЧИНАЦ

од М. П. Јовановића.

(НАСТАВАК)

Видели смо како Бенедикт налази два разна типа у уређењу предлица и вијуга мозга, нормалан, где су предлица једна од друге одвојене, и анормалан, где оне више или мање конfluирају, теку једна у другу. Овај други био би му тип мозга злочиначког. Но Бишоф тврди, да на посматраним мозговима многих злочинаца, којима је располагао, никако није нашао такво сусетицање различних, иначе обично подвојених, предлица, па ту особину није нашао ни кад је поново разгледао све очуване мозгове убица, поредивши их с мозгом интелегентних лица. На конгресу немачких природњака и лекара у Ајзенаху 1881. потврђено је, да је у Бреслави и Берлину на трећини испитаних мозгова лица нормалних и моралнога живота нађено тако везивање и између даљекх области предлица, те по томе, ако би ово и био чешћи случај са злочинцима, не сме се још закључити да је увек последица тога нижа интелектуална или морална организација мозга.

Ни онај навод, да у злочинаца мали мозак није довољно покривен задњим делом великога мозга, не може бити константна белега злочиначког мозга. Сам Бенедикт склон је да по неки такав случај порече услед нетачности испитивања, па упућује на највећу пажњу у вађењу мозга из лобање, и препоручује да се ова посматрања чине на мозгу док је још у лобањи, ма да сам није тако радио. Има података, по којима индивидуе с великим задњим делом великога мозга показују већу сличност мајмуну и према томе устук, противно дакле горњем тврђењу, по коме би назадак био у непоклапању малога мозга с великим услед неразвијености задњега дела великога мозга. Па онда има података о томе, како је у Лапонаца непотпуна та покривеност малога мозга, на против потпуна у племена словенских и турско-татарских, а у Германа и Романа мали је мозак наткриљен задњим делом великога мозга.

Нова теорија о функцији и значају, који има кора великога мозга и поједини јој делови, више или мање јасно говори за то, да спољни облик површине мозга није неко нарочито мерило интелектуалних и психичких моћи. Доказано је да с већим бројем вијуга никако не иде напореда и већа подобност духа. И што се јаче утврђује да су нервни елементи мождане коре носиоци душевнога делања, тим јасније мора бити да није у питању као нешто битно спољни облик мождане коре, него да је ту главно број оних нервних творевина, нарочито ганглијских тела, садржаних у појединим деловима коре.

Изгледа са свим непојмљиво како би све то морало да буде, кад би се о злочиначким склоностима индивидуе судило по поретку и току можданих вијуга. Зар против тога нису и сви они приговори, чињени Галовој френологији због њених психолошких погрешака? Зар није злочин крајњи резултат у читавом низу компликованих појава душе? Зар неће тих аномалија, злочинцима специфичних, бити и у вијугама мозга оних само тако званих незлочинаца, јер број кажњених злочинаца мањи је од правог броја злочинаца у погледу на сва почињена злочина дела, пошто истражна власт и државни тужилац не стижу да све ухвате, те тако многи од ових заврше живот као »честити« људи? И зар не би могле бити абнормно

развијене вијуге мозга у многих људи, па да опет не дођу у положај да злочин чине, него да помру од старости, пошто их **повољне социјалне прилике** чувају од сваког искушења да злочин приступе? Је ли дакле и тај мозак злочиначки, чији носилац није никакав злочин учинио? Али је, нема сумње, највећа противречност у томе, што се *неким анатомским знаком или белегом хоће да обележи једно стање које је по себи само несигурно, нестално, колебаљиво, чији је појам свагда подложен променама по времену и месту.* **А појам злочина заиста је са свим променљив.** На убиство новорођеног детета, крађу, педерастују народи старога века нису гледали увек као на злочин. Шта више по неки злочин нашега времена и цивилизације у другим приликама често може да буде дело похвалне храбрости. Тако бива баш и са крађом и отмицом. Па онда, злочини могу долазити из ниских и сурових осећања, **али и из мотива племенитих и узвишених.** Злочину могу водити глупост, незнање, суровост, недовољно васпитање, **али и највећа интелегенција, па баш и сами етички мотиви.** »Највећи песници, вели Фр. Холцендорф, трудили су се у својим трагедијама да докажу, да лице природе најблагодорније, силом околности која надмаша његову снагу воље, може бити доведено до тле, да постане прави, напред решени убица.« Па зар да је код онога који децу своју убија да би их сачувао од поруге, невоље и беде, код онога који, заведен националним осећањем, политичким или религиозним фанатизмом, чини напред смишљено убиство да га потомство може бити песмом опева и узноси, и код оног који пустога новца ради смакне живот човеку — зар код свих тих људи да је увек једна и иста аномалија у вијугама мозга?...

А кад овако разлози самога умовања и теорисања слабе ту докторину о нарочитој организацији злочинца, она, наравно, мора са свим пасти, чим се докаже да су јој колебаљиви и непоуздани темељи, они анатомски факти на којима је подигнута. А то је, као што смо већ видели и као што наш аутор и даље до појединости излаже, већ учињено. Но ако те морфолошке ненормалности, Бенедиктом посматране на мозгу злочинца, и нису тако специфичне, да бисмо с правом могли узети да је у њима седиште и основа свеколике злочине склоности индивидуе, ипак су оне од великог значаја у колико указују на одлике опште психичке конституције, које су биле урођене тој индивидуи. Јер сви посматраоци сагласни су у томе, да су ове аномалије више или мање јасни знаци непотпуног развитка, да значе деформацију или засталост у изради мождане површине. Одбацујући закључке Бенедиктове о атавистичкој природи овога мозга и не пристајући уз његова извођења о кривичној одговорности или урачуњљивости злочинаца, ипак морамо отворено да признамо, да Бенедикту имамо да будемо захвални за тај анатомско-морфолошки доказ, да на мозгу злочинаца врло често има јасних знакова урођене дегенерације, онако исто као што их у разним нијансама често има и на лобањи, као што смо већ видели, а видећемо још како их може бити и на другим местима тела.

Организација осталог тела у злочинаца.

Мислимо да смо довољно доказали, да се деформитети и аномалије, који се налазе на лобањи и мозгу злочинаца, не смеју узети за специфично злочиначке белеге, него за знаке

порођавања или несавршенства у развиту, од којих једног или њих више може у исто време бити на разним органима. Појављивање дегенеративне природе има на индивидуума свих класа човекова друштва, али су чешћи у нижих слојева друштвених као обележје несавршенства и заосталости у организацији, а најчешћи су и по најјасније изражени у класама злочинаца. Да видимо, дакле, општи састав тела у злочинаца.

И старија и новија посматрања казују, да је конституција тела злочинаца у опште оскудна, непогодна, рђава. То је факат, који се објашњава пореклом и одношајима у којима живе класе злочинаца. Огромна већина злочинаца је из нижих, сиротињских класа друштвених, у којих је болешљивост и смртност далеко чешћа и већа него у имућних класа. Ствар је већ доказана да је пуно злочинаца од родитеља у нијанство и порок запалих или конституционалним болестима заражених; да их је премного који пате од мана и недуга урођених им или у раној младости задобивених, и да свака слабост организације иде на горе услед тога што се и сами подају необузданом животу, раскалашности и пићу. Велики део злочинаца у детињству растао је у оскудици срестава за живот и под утицајима здрављу противним, а живећи по том годинама у казним заводима стоји непрекидно у приликама развиту и чувању здравља увек супротним. Све је ово утврђено обилним статистичким подацима у том погледу над злочинцима кад улазе у казнене заводе, као и у подацима о томе за време њихова борављења тамо. Резултат је: телесни састав злочиначких класа карактерисан је оронилом и лошом организацијом.

Колику ће висину тело достићи у растењу, зависи од прилика у којима расти, од ваздуха, хране, занимања и рада, од тога да ли се живи у слободи или затворено и др., а нарочито од утицаја наслеђем. Што бољег и обилнијег храњења, што се јаче помаже телесним радом развијање мишића за време растења — тим тело долази до потпунијег облика свога растући и у висину. Са друге стране несумњиво је да то зависи и од особености расе и породице, у колику у извесним границама потпуно по правилу висином раста не прелазе претке своје. Особито се показују нека абнормна и болесна стања храњења у предака од утицаја на потомство као диспозиција за исту болест или општу слабост тела, те на тај начин ометају организам у развиту у опште, па дакле и у његову расту.

Уз старија, и новија испитивања казују да величина тела зависи од утицаја животних прилика. Тако нађено је, да деца имућних класа у 10. години живота имају средњу висину 137,5, на против радничка деца само 128,3 см., а у 15-годишње су деца бројеви 161,3 и 153,8 см. По истраживањима *Аскла Кеја*, деца (дечади и девојчице) сиротињских класа стално остају иза својих вршњака из имућних кругова у величини и тежини тела. Управо периода развита пре пубертета у оних се одгаја, као да их нешто притискује те им не да расти. Развита пубертета у њих је одоцњен, али, кад већ почне, тим после иде брже. У детета је природна моћ или подобност да надокнади оно што је у растењу изгубило услед неповољних прилика, само ако они разорљиви утицаји нису сувише јако и дуго делали, у ком опет случају дете је на свагда заостало у развиту, тако да изједначења не може никад бити. Подаци, које у том погледу имамо од разних истраживалаца о деци на казну осуђеној или заводима на поправку преданој, не саглашавају се међусобно. Наш аутор вели, да није имао прилике да у већем броју мери са свим младе осуђенике (од 12 до 14 година), али да има искуства да деца — осуђеници, како што се исхране у опште тако и висине тела тиче, не изостају иза обичне деце сиромашних класа. Па ни о расту одраслих злочинаца подаци нису сагласни. Кетле узима 168,6 см. за средњу висину тела одраслога Белгијанца, па од 4323 осуђеника, мерена у казненом заводу у Лувену за време од 1860 до 1874 године, преко половину налази да нема ни ту висину тела. У Енглеској има података, по којима је у злочинца висина тела 162,5 а средњи раст одраслог Енглеца се рачуна 169,0 см. *Ломброзо* налази висину раста у одраслих осуђеника равну скоро увек типу онога краја из кога су, но у појединим крајевима Италије налази је далеко већом од висине средњега раста у опште. Он то објашњава великим бројем друмских разбојника и убица, којих је стас виши него у фалсификатора, крадљиваца итд., међу тим није располагао великим бројем

ових. *Марро* је код 98 пијемонтских младих (од 12—20 година) злочинаца нашао раст виши него у вршњака им незлочинаца, на против у одраслих злочинаца налази мањи раст него у нормалних.

По правилу тежина тела човекова расти све до четрдесете године живота, а по том опада, те буде као у доба младости. Као на висину тако и на тежину тела одношаји околине од огромног су утицаја. У томе су важни фактори земљиште, клима, храна, занимање, физичка снага, а пре свега здравље и имућство. Имућни су, сразмерно висини тела им, најтежи. Придржавајући се *Кетлових* истраживања, узима се, да тело добија своју потпуну тежину истом пошто престане у висину расти; онда тек човек почне да расте и у ширину, да се шири. Наравно, што већа висина тела тим већа и тежина му; но у по неког висина тела иде несразмерно брже према тежини. Узима се да човек тежи толико килограма колико је сантиметара растом виши од једног метра. То би била нормална тежина, приближно правилна. На пример, неко је висок 180 см. — тежина његова треба да је 80 килограма. Што се тиче тежине тела у злочинаца, *Ломброзо* узима, по поређењу са 1331 војником, да је знатно већа у злочинаца (у Напољу 65·09 кгр. средња је тежина код војника према 71·0 код здравих осуђеника). Тако и *Маро*. Противно овим италијанским посматрањима, *Thomson*, по својим посматрањима у енглеским казним заводима узима да је тежина тела у осуђеника просечно мања него у нормалних, тј. у незлочинаца истих година живота. Но ако се хоће, као што многи посматраоци чине, у мањој тежини тела злочинаца да види знак њихове дегенерације, пошто се по тежини тела и у етнологији суди да ли раса иде напред или назад, није допуштено у том правцу правити закључке по тежини тела осуђеника за време њихова издржавања казне, јер је утицај затвора махом неповољан по тежину тела. Свакојако тежина тела у осуђеника после неког времена затвора није већ израз њиховог фактичког стања хранљивости, условљеног само злочиначком природом њиховом. Међу тим баш на то није се довољно обазирало, и онда су наравно и закључци морали бити погрешни. *Бер* је прибележио тежину тела 2845 осуђеника, и то одмах чим су у завод дошли, па нам је, наредом са висином њихова раста, износи у средњој мери, распоређеној на године живота, од 16—62 године, за сваких 5 година посебице. Немајући бољих података за поређење, он те своје податке пореди са *Кетловим* о средњој тежини Белгијанаца, па их налази више или мање изравнате. *Ангел*, славни нестор немачких статистичара, поредио их је, вели наш аутор, с људством у Енглеској, па је био добар да му о томе саопшти, како су сви редови цитара веома слични. »Пошто народ енглески у опште телом никако није нижи од немачког или пруског, па ни од самих Берлинаца, чини ми се, вели *Ангел*, да се не потврђује да се злочинци рекрутују из класа људи телесно дегенерисаних. Не кријем да ме такав резултат веома изненађује, јер је тиме не мало уздрмана поставка да у свему хабитусу људи излази на видик њихове веће имућство« Најзад, *Бер* нам каже како нема никаквих података како стоји с телесном тежином појединих класа злочинаца, али ипак држи да сме тврдити да се ни ту не могу наћи сигурне и одређене размере.

(Наставиће се).

ПОЛИЦИЈСКИ РЕЧНИК.

Општински послови.

Процедура код општинских судова за правилно одобрене и извршене забране

Суду општине крушевачке.

Петар Матић, терзија оvd. по овој под % приложеној признаници, којој је рок за исплату прошао још 24 маја ове год. дугује ми 180 динара главног дуга са 12% уговореним интересом од дана прошлог рока до наплате. Како дужник неће на леп начин да ме измири, то сам принуђен наплату судским путем тражити.

Зато молим суд, да за обезбеду горње суме, са припадајућим интересом, изволи одобрити и удејствовати забрану на кретност друштвену и то: два гвоздена кревета, један астал

политиран, један двокрилни орман, један орман са четири фијоке, 8 столица, два душека, два јоргана, и на остало цело покућанство које се у државини мога дужника буде нашло.

Све узабрањене ствари нека се предаду на чување под законом одговорношћу Милутину Андрићу, бакалину оvd.

Пропису таксу у 1 динар плаћам.

28 јула 1899 год.

Марко Селаковић
трговац.

Бр. 2464. Позвати дужника одмах и саслушати га по пропису § 19 гр. поступка, затим акта суда на решење.

28 јула 1899 год.

Председ. суда

Београд.

Рађено у суду општине крушевачке, 28 јула 1899 год.

Дозван Петар Матић, терзија и пошто му је прочитан захтев молиочев и приложени доказ признаница, он одговори:

Признаница је доиста моја. Ја сам је својеручно написао и потписао и издао повериоцу. За сада новаца немам да му тај дуг платим, но ћу гледати да га у најкраћем времену изравнам.

Петар Матић с. р.

Оверава

Кмет.

Решење

Поднетом признаницом, као пуноважном приватном исправом, коју је дужник за своју и пред судом признао, тужилац је потпуно доказао постојање дуга и протеклост рока за наплату а тиме је испунио захтеве прописа у §§ 377, 378, 398 и 399 грађ. поступка, зато суд општине крушевачке као надлежан по §§ 6 и 9 грађ. поступка са погледом и на § 19 ист. поступка

Решава

Да се тражена забрана, на означену кретност дужникову, одобри и одмах удејствује, у колико буде довољно за обезбеду овога дуга са интересом од дана прошлог рока до наплате, а не буде противно прописима § 471 грађ. судског поступка.

Пописану кретност дужникову одузети из његове државине и предати је на чување одређеном стараоцу Милутину Андрићу бакалину, под законом одговорношћу.

Решење саопштити странама.

Од суда општине крушевачке, 28 јула 1899 год. Бр. 2464 у Крушевцу.

Деловођа.

Кметови.

Саопштено нам је ово решење, 29 јула 1899 године.

Петар Матић с. р.

Марко Селаковић с. р.

Рађено у суду општине крушевачке, 29 јула 1899 год.

Дозван дужник Петар Матић, оvd. терзија да свога повериоца Марка Селаковића, оvd. трговца у овоме потраживању измири он изјави:

Новаца немам да сада одмах положим, но молим да суд саслуша мога повериоца о томе: да ли би пристао, да му овај дуг са припадајућим интересом исплатим у три рате за три месеца дана, ако поверилац на то не пристане, онда нека суд приступи попису моје имовине.

Петар Матић

Одмах упитан поверилац Марко Селаковић, оvd. према молби дужника му он изјави:

Не пристајем ни на какве услове но молим за извршење забране.

Марко Селаковић

Приступљено је попису.

Списак

Пописане покретности Петра Матића, терзије оvd. за обезбеду 180 динара главног дуга са 12% год. интереса од 24 маја ове године као дана прошлог рока до наплате, за рачун Марка Селаковића, трговца оvd.

Попис вршен у стану дужника Петра Матића а у присуству два грађанина процениоца: Милете Петровића, бравара и Стојадина Петровића, абације.

1., два гвоздена кревета по 20 . . . . . 40 дин.

2., један двокрилни орман шифоњер . . . . . 30 »

3., један астал треножац, политиран . . . . . 20 »

4., један орман са четири фијоке . . . . . 20 »

5., 12 столица трекани . . . . . 24 »

6., једно канабе . . . . . 40 дин.
7., два душека вуном напуњена по 12 . . . . . 24 »
8., два јоргана свилена по 10 . . . . . 20 »
9., један астал прост . . . . . 8 »
10., један орман кухински са полицом . . . . . 10 »
11., један шпархет . . . . . 12 »

Свега 248 дин.

Попис извршен у нашем присуству и по нашој процени. За вредност процене јамчимо

Проценитељи:

Милета Петровић, столар

Стојадин Петровић, абација.

Попис извршио општински извршитељ: Н. Алексић.

Одмах по свршеном попису, Јелица, жена Петра Матића изјави:

Све пописане ствари моја су својина и ја молим да се не одузимају од мене, но да се оставе код мене на чување под законом одговорношћу, а ја ћу код суда доказати, да сам исте као спрему донела при удају моме мужу Петру.

Јелица Матић с. р.

Саслушан поверилац Марко, изјави:

да не признаје право својине Јелици, пошто не подноси никаквих законских доказа

Марко Селаковић.

Саслушао их извршитељ Н. Алексић.

* * *

Примедба. Овде наступа процедура изложена § 466 грађ. поступка и његовој најновијој допуни од 14 јуна пр. године.

Када се ко појави при попису за сопственика, извршитељ који попис врши, дужан је истога протоколарно саслушати, као што је горе случај, ко покаже да је јачи у праву, онда ће се упутити поверилац на парницу противу појављеног господара, а који своје наводе ничим не доказује, тај мора то судским путем са поднетим доказима учинити; према чему се он има упутити на парницу у законом року, како то прописује захтев поменутог законског прописа. У сваком случају ствари пописане узимају се из државине дужника и предају на чување одређеном стараоцу.

Погрешно раде и мисле они извршитељи, који у сваком случају, па ма појављени господар и не подносио никакве доказе о својини но само просте наводе, упућују повериоца на парницу противу истог, јер то није била намера законодавчева, нити је као таква ни најновијим допунама прецизирана.

* * *

Дакле ствари треба одузети од дужника и без обзира на изјаву његове жене Јелице и предати их на чување одређеном чувару што се чини овако, на самом списку пописа:

Примио сам пописане ствари на чување, потпуно исправно, под законом одговорношћу за сваку штету и неисправност.

Милутин Андрић с. р.

Оверава

Извршитељ.

Решење о упућену на парницу

Рађено у суду општине крушевачке, 30 јула 1899 године у Крушевцу.

Марко Селаковић, оvd. трговац, а за обезбеду 180 динара дуга са 12% год. интересом од 24 маја 1899 године као дана пр. рока до наплате тражио је код овога суда забрану на кретност дужника му Петра Матића, оvd. терзије, и суд је исту решењем својим од 28 јула ове године Бр. 2464 одобрио и удејствовао.

При извршењу пописа, Јелица, жена дужника Петра Матића изјавила је да су пописане ствари и то: два гвоздена кревета, један двокрилни шифоњер, један астал треножац, орман са четири фијоке, 12 столица трекани, 1 канабе, два душека вуном напуњена, два јоргана свилена, један астал прост, орман кухињски, 1 шпархет све у вредности 248 динара, — њена својина и да их је донела своје мужу као девојачку спрему при удаји за њега.

Како појављени господар Јелица о овоме суду није поднела никаквих видљивих и законих доказа, то суд општине Крушевачке на основу § 466 грађ. судског поступка

Решењем овим упућује појављеног господара Јелицу жену Петра Матића, оvd. терзије, да од данас, па за петнаест дана, од дана пријема овога решења, подигне редовну тужбу, за скинуће пописа и доказивање права својине, па пописану покретност код надлежног суда и о томе овај суд увери, — иначе по истеку овога рока, суд ће приступити наплати дуга, за повериоца Марка, из пописане покретности.

Решење издати Јелици о препису.

Од суда општине града Крушевца Бр. 2511, 30 јула 1899 године Крушевца.

Деловођа.

Кметови.

Задатак. Општински писари! који је суд надлежан, за суђење овога спора, који има Јелица према горњем решењу општ. суда да подигне?

ЦЕЗАРИНИНА СМРТ

ПРИПОВЕТКА

Катула Мандеса

Та се страховита драма одиста догодила. Такве ствари канда бивају по некој свирепости и свемоћној вољи. Има један злочини Бог.

Она и њена мајка после смрти очеве, остале су са дуговима и пале у велику сиротињу. Како да се одужи? Како да се живи? Оскудица им је била у толико тежа у колико су пређе знали за угодност, благостање, па чак и раскош. Отац, сликар портрета, зарађивао је много новаца, трошио их врло брзо, не водећи рачуна о сутрашњици. Ручкови, путовања, светковине у великој радионици, вршење свега што му је на ум пало — све је то односило грдно суме. Ни паре заштеђене у каквој фијоци, али скупоцени накити на сваком кораку. Сада су остали без икаква прихода. Прошло је неколико недеља како су последње наките заложили у Мен-де-Писте, и слике, и јапанске бронзане кипове, и кинеске вазе, и венецијанске лустрове. Сваки час чула су се љутита звоњења поверитеља: Оверњанац који је донео дрва, пиљарица која је дала јаја на веру. Зврр...рр...ррр!... Праље су ужасне; оне шаљу своје мале помоћнице, јаднице у кошуљи, које врло дуго звоне — јер их звоњење забавља — и то каткада по ритму какве песме у моди. Зврр...рр...ррр!..., по такту: »Погледах горе у небо!« Свеједно, неће им се отворити. Решиле су се да не силазе доле, — јер немају — новаца. Али још јаче, бешње звоњење трешти и изазива, и надвлађује апатију, у коју су мати и кћи пале. Отварају врата, ларма од претње и тиха извињавања. Цезарина је излазила из тих сцена саломљена, посрамљена, сва црвена од стида, пуцајући што мора да даје рђаве изговоре људима који су имали право. И како није имало новаца, нису ложили, нису јели, своје рубље сама је прала. »Ако,« мислила је Цезарина. И враћала се у атеље, некада тако сјајан са богатим застир-нама, тако весело са чудним и ретким накитима, а сада са свим наг, хладав у јасном и свирепом дану, где мајка, Талијанка, некадашњи модел сликарски, коју је бол од једном остарио, проводи цело време грејући на малој машини каву са млеком и шећерним хлебом, што је несито, облапорно јела. И тада је Цезарина, лепа, двадесетогодишња, интелигентна и поносита, осећала како јој снага нестаје и жецала у једном куту, са челом наслоненим о зид.

Она се бунила против судбине. Она ће се борити, она ће победити! Она ће зарађивати толико да храни своју матер, да храни саму себе! Сиротињски, али опет да живи! Вешта сликању, музикална, она је тражила часове. Нашла их, више него што је хтела. Људи су се одушевљавали том храбром девојком, одгајеној у нераду и задовољству, која је примила рад и беду, без суза, са мушком срчаности. Међу свима лепим великим госпођама, којима је њен отац правно портрете, била је мода узети Цезарину деци за учитеља сликања или музике. Створила се читава нежна легенда о Цезарини, која се из рана јутра пењала на омнибус да иде на часове, цео дан јурила по калдрми, и у вече се враћала кући, уморна, изломљена, озбиљна и свесна испуњене дужности. Хвалили су је, пазили су је. Плаћали су је добро, не рачунајући и поклоне. У кући су опет

лепо живели. Повратила је неке наките из заложнице, продала их, удесила и наместила очеву радионицу, трпезарију, две собе. Али, благостање не потраја. У једној кући где је давала часове, брат њених ученица, младић, ватрено се заљуби у њу, и хтеде је узети. Да ли га је она волела? Можда. Папуштени и остављени радо примају утеху љубави; сироче је хтело да га срећа усвоји. И од тога се начини велики скандал. О њој стекоше уверење да лови мужа. У јавном мњењу има таквих наглих преокрета. Зар она да води рачуна о својим ученицама! очевидно, она је цео свет вукла за нос! па њене шетње омнибусом и пешице! Ах! како се човек вара! Јунакиња? ни налик: сплеткашица! У осталом, није честито знала ни клавиру ни сликање. Изгуби једно место, за тим друго, и најзад јој не оста ни једно. Савршен пораз! Више јој ништа не остаде. Беда, опет беда! Мајка у радионици, која је и по други пут остала без намештаја, још саломљенија, још јаднија, непрестано греје каву с млеком и зашећереним хлебом. И ако би отварала уста, говорила би сурово, срамне речи, како се не једе ништа, како нема пресвлаке за постеље, како нема угља. Зврр...ррр...ррр!... опет јаднице у кошуљи, које свирају на звонцету једну мелодију из оперете, и лупају рукама о врата.

Када је свака нада била изгубљена, када је пиљарица отказала јаја, дрвар дрва, а месар месо; када је мајка, најзад, осушена, блода, у хладној соби остала без кафе са млеком и шећерним хлебом, тада се у сред те беде јави Леокадија Трипије. Леокадија Трипије, коју су звали Мама, гнусна мама, која је упропастила толико лепих јадница, обећавајући све онима, које немају ништа. »Скини кошуљу, имаћеш хаљину!« И она дође са предлозима: један господин, врло прикладан, готово још млад, који је виђао Цезарину још док јој је отац био жив. И то не само за једанпут. Нудио је засебну кућу, месечно издржавање, и у напред, за изравњавање малих дугова, десет хиљада динара, и то одмах. Нема много таквих људи! Оно што јој она, Трипије, говори, не говори у своје интересе, него у интересу Цезаринином, и кајаће се ако пропусти овако лепу прилику. Сама не тражи ништа; у овом случају посредује једино што је добре душе! Још није све ни свршила, када је Цезарина дохвати за рамена и избаци на степенице, као какву прљаву ствар, коју је пакостан сусед кришом оставио пред врата. Али, мајка је из друге собе викала: »Одиста, десет хиљада динара, много новаца одмах! И беда поче још бешње, страховитије давити Цезарину. Продаје су и последње траље, столице су саломљене и отишле на ватру, под хаљином нема више сукње, нема више кошуље под хаљином. Она узајми 1 динар од служавке са трећег спрата, не врати, и не смеде излазити ни на степенице. Мајка, посматрајући угашену ватру у камину, машући главом понављала је: »Десет хиљада динара, десет хиљада динара.« И најзад, када се већ више није могло живети, Цезарина отиде код Мама. »Добро, рече, хоћу. Сутра, код господина. Али, данас, дајте ми један златник, не више.« Леокадија Трипије даде јој двадесет динара, као што приличи добром трговцу, који у напред капарише своју робу.

Сутрадан, Цезарина отиде код »господина,« као што је и била обећала. Одиста, није био сувише стар. Блага изгледа, гледао ју је са страсном нежњом. Била је мирна, врло хладна, одлучна.

Она рече:

- Десет хиљада динара, је ли те?
- Да, десет хиљада динара.
- Где су?
- Ево их.

Она узе завежљај банака, седе за сто, написа нешто, метну банке у коверт.

— Зовните нашега слугу.

Слуга уђе.

— Однесите ово писмо по адреси, одмах.

Када су били сами, он јој хтеде приступити.

— Чекајте, рече му.

Он није ништа разумевао, и гледао је зачуђен, можда и посрамљен. Када је протекло четврт часа, она рече:

— Ваш слуга је стигао к мојој мајци. То је добро. Сада, чујте ме. Ја сада имам да бирам између два срама: прости-туције и крађе. Ја претпостављам крађу.

ЗЛОЧИН И КАЗНА

РОМАН Ф. М. ДОСТОЈЕВСКОГА

с руског Јефта Угрчић

Он се попе Разумихину на пети спрат.

Овај је био код куће, у својој собици, у том је тренутку био у послу, писао, и сам му отворио. Прошло је четири месеца, како се нису видели. Разумихин је седео код куће у сасвим поцепаном домаћем капуту, с папучама на босим ногама, неочешљан, необријан и неумивен. Лице му је изражавало чуђење.

— Шта је теби? узвикну он, разгледајући приспелог друга од главе до пете; затим поћута мало, па онда зазвжда.

— Зар је већ дотле дошло? Па ти си нас, брате, претекао, додаде, гледајући на дроњке Раскољникове. — Па седи, бићеш уморан! И кад се овај завали на турски диван од мусеме, који је био још гори од његовога, Разумихин на једанпут увиде да му је гост болестан.

— Па ти си озбиљно болестан, да ли то знаш? — Хтеде да му опипа било, али Раскољников истрже руку.

— Није потребно, рече, дошао сам... ево шта је: немам кондиција... и хтео сам... у осталом, мени нису ни мало потребне кондиције...

— Ама знаш ли шта? Ти, чини ми се, бунцап! примети Разумихин, који га је непрестано пажљиво посматрао.

— Не, не бунцап... Раскољников устаде с дивана. Пенући се Разумихину, није помишљао на то, да ће се с њиме морати састати лице у лице. Али сад, на један мах, увиде, на самом покушају, да није ни мало расположен, да се у овом тренутку састане лицем у лице ни с ким на целој свету, па ма ко то био. Жуч је у њему препукла. У мало се није угушио од пакости на себе самога, чим је прекорачио праг Разумихинов.

— С Богом! рече на једанпут, и пође вратима.

— Ама стани, стани, особеначе!

— Није потребно!... понови овај, истргнувши опет руку. — Па онда ког си ђавола и долазио! Да ли си при себи, шта ли ти је? Та то ме... готово вређа. Тако те нећу пустити.

— Е, па чуј: дошао сам теби, због тога, што осим тебе никога не знам, ко би ми помогао... почети... због тога, што си ти од свију бољи, т. ј. паметнији, и можеш да расудиш... Али сад видим, да ми ништа не треба, чујеш ли, баш ништа... ничијих услуга, ни саучешћа... Ја сам... усамљен... А сад доста! Останите ме на миру!

— Та причекај за часак, оначару! Сасвим си полудео! Што се мене тиче, напоследку, како ти је воља. Ну, погледај: ни ја немам часова, а и не марим зато, али је на старежарском тргу књијар Херувимов; то је већ на свој начин нека кондиција. Ја га сад не бих дао за пет кондиција у трговачким кућама. Он приређује мала издања и растура научне књижице са садржином из природних наука, које веома добро продаје. Шта само наслови тувреде!... Ето ти си свагда тврдио, да сам ја глуп: тако ми Бога, брате, има их глупљих од мене! Сад и о тенденцији некој трабуња; сам не види колико је глуп, ну, а ја га, разуме се, подржавам у томе. Ево овде преко два табака немачкога текста, — по моме мишљењу, најглупљег шарлатанства: једном речи, овде се расправља, да ли је жена човек или није? И, разуме се, свечано се доказује, да је човек. Херувимов спрема то као прилог женскоме питању; ја преводим; а он ће развући та два и по табака на шест, начињемо диван наслов од по стране и продаваћемо по цену од по рубље, па ће ићи, не може боље бити! За превод ћу добити по шест рубаља од табака, дакле за све долази петнаест рубаља, од којих сам шест узео унапред. Кад свршимо то, почећемо преводити нешто о китовима, затим смо из другог дела Confessions (Русовљевих Исповести) изабрали нека најдосаднија места, која ћемо такође превести; Херувимову је неко рекао,

као да је Русо нека врста Радишчева.*) Ја му, разуме се, не противуречим, нека га ђаво носи!... Хоћеш ли да преводиш други табак: *Je li жена човек??* Ако хоћеш, онда узми одмах текст, узми пера, хартије — све је то добивено — и узми три рубље: пошто сам ја за цео превод узео унапред за први и други табак, то онда три рубље долазе управо на твој део. А кад свршиш табак — добићеш још три рубље. И још нешто, немој, молим те, то да сматраш ни за какву услугу с моје стране. На против, чим си ушао, одмах сам се досетио, чиме ми можеш користити. Прво, ја сам у ортографији слаб, а друго, у немачком сам по кадшто просто швах, тако да све више domeћем сам, а само се тиме и тешим, да ће отуда ствар бити боља. Најзад, ко би га знао, може бити да неће изићи боље, него горе... Хоћеш ли да узмеш или нећеш?

Раскољников ћутећи узе табаке немачке расправе, узео три рубље, и, не рекавши ни речи, изиђе. Разумихин погледа с чуђењем за њим. Али дошавши до прве улице, Раскољников се на један мах врати, попе се опет Разумихину, и положивши на сто и немачке табаке и три рубље, опет не говорећи ништа, пође напоље.

— Ама ти си у делиријуму, тако ми Бога! продере се најзад разбуњени Разумихин, — Шта се ту лудираш! Чак си и мене забунио... Зашто си ми такав и долазио, ког ђавола?

— Не требају ми... преводи... прогунђа Раскољников силазећи се већ низ степенице.

— Па који ти ђаво треба? викну Разумихин одозго.

Раскољников је ћутећи силазио даље.

— Еј, ти! Где станујеш?

Одговор не дође.

— Па нек те ђаво носи!...

Али Раскољников беше већ изишао на улицу. На Николајевском мосту морао се још једном потпуно овестити, поводом једнога, за њега веома непријатног, догађаја. Кочијаш га је један добро ошинуо бичем по леђима зато, што овај у мало не паде под коње, ма да је кочијаш три или четири пута довикнуо, да се склони. Ударац бича га расрди, да је одскочио до ограде (не зна се зашто је ишао баш средином моста, где се вози, а не пешачи), и пакосно закришио зубима. Светина унаоколо, разуме се, прште у смех.

— Тако му и треба!

— Лупез неки.

— По свој прилици начинио се пијаним, па нарочито иде под кола; а ти после одговарај за њега.

— И тиме се зарађује, драги мој, и тиме се зарађује...

Али у тренутку док је стојао уз ограду и још непрестано бесвесно и срдито гледао за колима, чешући леђа, наједанпут осети, да му неко ђушка новац у шаку. Он погледа: нека старија трговачка жена, с капицом на глави и вуненим ципелама, а с њом девојка у шеширу и са зеленим сунцобраном, јамачно њена кћи. „Узми, баћушка, Христа ради“. Он узео и оне прођоше. Добио је двадесет копејака. По оделу и по изгледу могле су га лако сматрати за сиротана, за правога просијака, а за дар од читавих двадесет копејака он је јамачно био обвезан ударцу бича, који их је ражалио.

Кући је стигао тек пред вече, лутао је, дакле, свега шест сахата. Како је и којим путем дошао кући, ничега се од тога није сећао. Свуче се и сав дрхтећи као заморени коњ, леже на диван, навуче на себе шињел и одмах се занесе...

Кад се већ сасвим смркло пробуди се од ужасне вике. Боже, какви су то били узвици! Такве неприродне звуке, таког запевања, јаукања, шкргутања, плача, туче и псовака он никада још није ни чуо ни видео. Он није могао себи ни да представи такво зверство, такво беснило. У страху се придиже и седе на своју постељу, свакога часа премирући и мучећи се. Али туча, вапаји и псовке бивали су све јачи и јачи. И где, на највеће његово чудо, он на једаред распознаде глас своје газдарице. Она је то запевала, врискала и нарицала, журно и испрекидано испуштајући речи тако да није ни било могуће разабрати, за шта моли, — сигурно, да је више не туку, јер су је нештедице тукли на степеницама. Глас онога, који је тукао био је толико страхан од пакости и беснила, да је већ сам крклао, али је, при свем том, и овај нешто говорио, исто

*) Старији руски писац, чије је дело „Пут у Москву“ било дуже време забрањено.

онако брзо, неразумљиво, журећи се и гушећи се. На једанпут Раскољников задрхта као прут; познао је тај глас; то је био глас Иље Петровића. Иља Петровић овде и туче газдарицу! Бије је ногама, удара јој главу о степенице, — то је јасно, чује се по звуцима, по вапају, по стењању, по ударцима! Шта је то, да ли се свет обрнуо наопако? Чуло се, како се на свима катовима, са свију степеница збирала гомила, чули се гласови, узвици; пенали се, лупали, трескали вратима, дотрчавали.

„Ама зашто то, зашто то, и како је то могуће!“ понављао је он, озбиљно мислећи, да се вара, да само уображава. Али не, он и сувише јасно чује!... Ако је тако, то ће онда и к њему одмах доћи, „због тога, што... по свој прилици, све је то отуда... због јучерашњице... Господе Боже!“ Хтеде да зашпи врата, али се рука није могла дићи... а и било би бескорисно! Страх му је пао на душу као лед, измучио га, укочио га... Али ево, најзад, сва се та галама, која је трајала добрих десет минута, поче постепено стишавати. Газдарица је стењала и јецала, Иља Петровић је још једнако претио и повао... Ну изгледа, да се ето и он најзад стишао; ето већ се и не чује; „да ли је могуће, да је отишао! О Боже мој!...“ Јесте, ето и газдарица одлази, непрестано стењући и плачући... ето се и врата њена залуписе... Ето и светина се разилази са степеница по становима, — уздишу, препиру се, довикују се, час вичући, час шапућући. Мора бити, да их је било много; мал те се није читава кућа згрнула. „Ах, Боже, зар је све то могуће! И зашто, зашто је он долазио овамо?!“

Раскољников немоћан паде на диван, али није могао више очију склопити, пролежао је по сахата у таквим мукама, у тако неносном осећању безграничнога страха, какав још никада није доживео. На једанпут јасна светлост обасја његову собицу: ушла Настасија са свећом и тањиром чорбе. Погледала га је пажљиво и кад је видела да не спава, она метну свећу на сто и стаде ређати оно што је донела: хлеб, со, тањир, кашику.

— Сигурно од јуче ниси ништа јео. Цео целцати дан скитао, а грозница га тресе.

— Настасија... зашто су тукли газдарицу?

Она га погледа пажљиво.

— Ко је тукао газдарицу?

— Па сад... пре пола сахата. Иља Петровић, помоћник кварталног старешине, на степеницама... Због чега је тако тукао? и... зашто је долазио?

Настасија га је посматрала ћутећи и намргођено и дуго је тако гледала. Њему би веома непријатно, чак и страшно, од тога гледања.

— Настасија, ама зашто ћутиш? бојажљиво проговори слабым гласом.

— То је крв! одговори она најзад, лагано и као да за себе говори.

— Крв!... Каква крв?... муцао је он, бледећи и примићући се дувару.

Настасија га је и даље ћутећи посматрала.

(Наставиће се).

КАТАЛАНА

(Alexis Bouvier)

Mon vers rude et grossier
Est honnête homme au fond.
Auguste Barbier.

Једнога дана, у Марсељу, пролазио сам улицом Паније. Доктор Фонтен, који ме је водио у мојим кретарењима кроз варош, показа ми једну младу жену, и рече ми доста гласно:
— Једно чудовиште.

Лице које ми је показа могло је имати двадесет година; смеђа, фина носа, меснатих усница и чиста чела као што су обично девојке из Арла. Под густим трепавицама, очи су јој сијале са неком неискazanом благошћу; образи јој су се светлели од здравља као здраво јесење воће, када се смејала две мале и деликатне рунице јављале су се на рујним образима; на црном свиленом јелеку бела муселинска марама прикривала је идеално беле и лепе груди.

У тој жени све је било лепо, добро и благо. Звала се Каталана...

А ево шта је била:

* * *

Каталани је било шеснаест година, када једног јунског вечера срете Анжа Хербоа на корнишком путу.

Из очију њихових у један мах суну пламен.

Анж је био висок, здрав и снажан момчина, и већ три пут је обишао свет на броду *Амелији*. Он је био строге и узвишене лепоте грчких кипова: јак нос, крупне очи, мала уста; кожа му је била опаљена на свима сунцима свију континентата; око му је било загасито, коса плава, брада риђа; било му је двадесет година.

Већ шест месеци Анж је напустио морину, и радио је у канцеларији сопственика бродова.

Рекосмо да се у вече једног топлог јунског дана, Хербо шетао по корнишком путу, и тада први пут виде Каталану. Он пође за лепом девојком, покушавајући да ступи у разговор са њом; Каталана оста нема.

После десет дана, у исти час, Анж Хербо поново виде лепотицу, опет не доби ни речи од ње... али су се погледи муњевиито укрштали.

Једанаесто вече, она одби писмо које јој је он хтео предати.

И тада, како му је мозак врио у лобањи, Хербо *усти сва једрила*, како веле морнари, и отиде до жене код које је Каталана радила...

На три месеца после тога, они су били венчани, и вољели су се у толикој мери... да су се суседи морали расељавати.

* * *

На једну годину после тога, госпођа Хербо поста мајком; она је обожавала своје дете и гинула је за свога мужа, толико гинула, да га је... варала.

И суседи су по други пут морали се расељавати, јер је било страховитих тренутака у кући!... часова када су окна прштала од пообараног и поломљеног намештаја, и када се у кући викало: „У помоћ! убиће ме!“

Али, сутрадан изјутра, обоје су смећећи се излазили — свако на свој посао.

Једно јутро, око десет часова, Каталана отиде сама у своју радионицу. Анж, сав у дрхтавици, мутних и грозничавих очију, сувих и препуклих усана, сиђе на корнишки пут да се греје на сунцу.

Један пријатељ који га виде где сав дрхти од грознице, упита га:

— Шта ти је, Анже?

Анж забодје нокте у груди и одговори:

— Ту осећам ватру.

— Буди паметан... ти и сувише волиш Каталану.

Пријатељ оде осмејкујући се; Анж слеже раменима и учини један презрив покрет.

Један, два, десет дана узастопце свакога јутра тражио је оштри ваздух Средоземног Мора за своја плућа у ватри; једанаести дан није могао из себе изићи.

Двадесетог дана, лекар који је нашао ову фразу:

„Плућа су пропала.“

изјави да болесник неће преживети ноћ.

Каталана се доцкан вратила; целе ноћи ништа се није чуло у њеној соби; у јутру, она сва у сузама залупа на врата своје суседе и стаде нарицати:

— Мој Анж је умро... јадни муж мој... Шта ће сада бити са нама, Господе Боже, и моја ћерчица...

Затим је цео дан и целу ноћ провела на коленима крај одра Анжова, плакала, запомагала и отимала се од оних који су је хтели одвојити од мртваца.

Осам дана после смрти Хербоа, људи су видели Каталану, где се мејанским алејама ноћу шета са једним љубавником испод руке!

* * *

Клеветници су ужасни... један глас толико је упорно кружио, да је власт морала да изврши понован преглед лешине, при чему се ништа није могло констатовати, и претрес стана Каталанина.

Када су полицајци и лекар ушли у собу, Каталана пребледе, дохвати се за столицу да не би пала, и затим, савладавши своју слабост, узео своје дете, загрли га, и рече:

— Чините своју дужност, господо. — Јадни мој Анж нека моли Господа на небу да опрости онима који ме оптужују...

Полицајци претресосе ормане и сав намештај. Са познатом манијом подражавања код мајмуна и деце, и мала кћи Анжова поче претурати по отвореним фиокама.

Уморни од узалудног претреса, полицајци почеше излазити из куће, када се иза њихових леђа зачу страховит женски врисак. Брзо се окренуше и видосе Каталани где се устремила на дете. Када опет виде полицајце, сва задувана, узневерена, оста неколико тренутака без и једне речи. Један полицајац јој приђе.. и тада се она усињено насмеја и показа огворен бријач.

— Моја ћерчица играла се овим бријачем... ох! тако сам се уплашила!

Људи се погледаше: претрес залудан, аутопсија без резултата; сумњи није било места, они се задовољше објашњењем, извинише се и отидоше.

Усне и прсти детету су били покривени неким белим прашком.

Лекар је био остао, и када су се изгубили последњи кораци на степеницама, он приђе Каталани. Она се усправљена одмаче пред њим.

— Каталано, рече он, дајте ми тај мали пакет који држите у рукама.

— Пакет, али то није отров!

— Дајте ми, велим вам!

— Али то није... ја вам се заклинѐм.

— Обришите усне детету, или још вечерас оно неће бити међу живима.

Каталана појури својој кћери и опра јој и усне и руке; затим стропошта се на колена, и завапи:

— Ох! милост! не шаљите ме на гилотину.

Доктор узео прашак, испита га и рече:

— Због нашега детета ја ћу се смиловати... Али ваша казна биће још страшнија; ви ћете ме виђати свакога дана, и мој поглед ће вас подсећати на ваш злочин.

С француског.

ИЗ СУДСКЕ МЕДИЦИНЕ

5. Пример

Вађење из гроба 11 дана после сахране. Секцијом неутрђена сумња о тровању. Једна је жена умрла за 18 сати, под знацима бљубања и грчева. Доцније се случајно посумњало, да је жена отрована, извађена је, наравно, из гроба, и то после 11 дана, али хемијска анализа није могла да докаже тровање, и с тога је то требало доказати секцирањем целог тела.

У сандуку је тело већ имало боју зелене трулежи, а глава, врат и горњи екстремитети били су црно зелени. Горња кожа је на многим местима попуцала, и била је покривена безбројним црвима. Језик између зуба. Спољни орган био је дефлоран. Што је најглавније, нигде се нису нашле на целом телу никакве повреде.

Сви су унутрашњи органи постали меки, подобни за трулеж, и били су без крви. У стомаку је било осим усирене крви и мешовите хране. Слузна pokožница желуца је била бледа, јасно се распознавала, нигде није била повређена и са свим нормална. У трбуху није било нигде никаквог крволиштења. По свима тим знацима утврђено је, да ту није било тровања, те се дакле није могла продужити и даље већ поведена кривична парница поводом тог случаја.

6. Пример

Вађење из гроба после 23 дана, ради утврђивања тровања арсеником. Једна је жена водила брачну парницу са својим мужем, и првостепени суд осуди га на плаћање и накнаду маража жениног, у суми од 12.000 талира. 8. маја у вече, баш у време кад је та парница била код Апелационог Суда, при вечери је јела породица, у којој је био тај пар људи, салату од харинга. Жена је та јела сасвим одвојено у једној позадној

соби, и муж јој пошаље тамо њену порцију исте салате. Цела је породица остала здрава, али та жена добије исте ноћи јако бљубање, оно се продужи и сутра дан, те је тако трајало четири дана, и она умре 12. маја. Муж је зовнуо једног свог пријатеља лекара, те је овај сецира; лекару је при сецији пало у очи, како је муж покојничин много синца келиске воде у трбушну дупљу при секцији. Лешина је била сахрањена, али како тиме није била сахрањена и сумња, да је ту извршено дело тровања, то би лешина извађена из гроба 4. јуна, дакле двадесет и три дана после смрти, и тада би предата судском сецирању. Тело је на већини места (дакле и после три недеље) било задржало боју обичне лешине, али су се само на горњим екстремитетима видела извесна зелена места на кожи. Желудац је био на своје задњем зиду, сигурно од хипостазе, затворено црвено, једноставно обојен, у унутрашњости му је слузна pokožица била набрана, али то нису била зрнаста или кристална тела, није било запаљење, нити крволиштење, нити запаљење или перфорација. У осталом, на целом се осталом телу није могло приметити нигде ништа абнормално. Грљан, желудац и црева, а и крв и мокраћа беху предати тачној хемијској анализи; она је била упућена да тражи трагове од металног отрова нарочито арсена, јер није било никаква основа и разлога, да би се тражио какав органски отров. Дроб, крв и мокраћа не имадоше у себи ни најмањег трага од металног отрова, а нарочито немаћаху арсеникове киселине. Како је дакле хемијска анализа остала са свим негативна, то смо ми лекари морали дати мишљење, да се сумња о тровању не може утврдити. Заиста, падале су у очи извесне околности, под којима је наступила смрт, али и ништа више.

Д. В. Б.

(Наставиће се).

ОБЈАВА

Алекса Жујевић, тежак из Неменикућа, ср. космајског, који је имао да се узме на одговор као саучесник у једном злочинском делу, није хтео следовати позиву власти, него се наоружао и побегао од куће у шуму, те се тако отргао испод власти земаљске, у намери да сам самовласно живи и кажњива дела чини. Решењем својим од данашњег Бр. 11823, начелство је утврдило, да према Алекси стоји случај чл. 1. Закона о хватању и утамањивању хајдука, с тога га на основи чл. 2. пом. закона, овим позива, да се у року од 15 дана рачунајући од дана, када ова објава буде изашла у „Српским Новинама“(*) пријави државној најближој полицијској власти, која ће га упутити начелнику ср. космајског, јер ако ово у горњем року не учини, начелство ће га по чл. 3 именованог закона, огласити за хајдука. — Алекса је стар 32—35 год. раста средњег, образа дугуљастих, косе смеђе, очију жућкастих, носа великог, бркова малих, браду носи средњу смеђу; од одела има на себи, чакшире уске и гуњ од сукна, око врата носи чантру, на глави велики фес црвени са кићанком, око паса велику ужичку бритву и на ногама опанке. Бр. 11823. Од начелства окр. подунавског, 21 јуна 1899 год. у Смедереву.

ПОТЕРА.

Добривој Живковић, родом из села Миливе, бив. слуга Младена Миљковића земљоделца, из Трмбаса, окр. моравског извршио је на опасан начин крађу своје газди и однео му: у новчаницама од по 10 дин. 200 динара; 10 женских, вунених сукања, 6 комада нових, женских кошуља од белог платна и 10 кило вуне. Сем овога Добривој је собом одвео и Младенову 13-то годишњу кћер Росу, а украо је још и однео исправу Алексе Павловића из Врбе — другог момка Младеновог. Исправа је под №110. Добривој има 21 год., омален је, сувоњав, плав, у оделу је народном. Начелство округа крагујевачког денешом од 22 тек. мца. №11.206, моли све полиц. власти да Добривоја с покрађом живо потраже, и у случају проналаска њему стражарно спроведу.

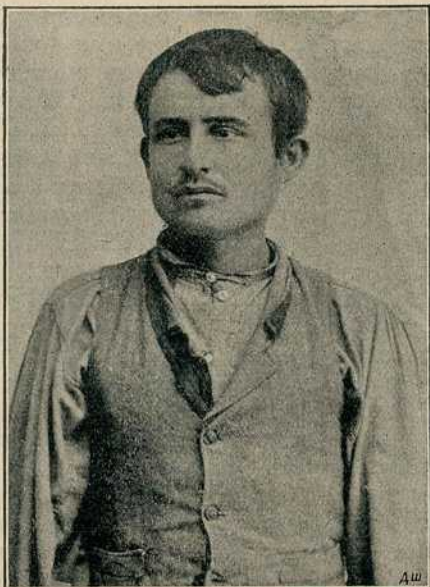
Драгољуб Милојковић, земљоделац из села Витошевца, пресудом алексиначког првост. суда од 21 јануара тек. год.

*) У „Српским Новинама“ штампано је 24 ов. мес.

Бр. 759, осуђен је на три месеца затвора. Драгољуб је у бегству, па с тога начелство округа крушевачког актом №7702, моли све полиц. власти, да га потраже и у случају проналаска њему стражарно спроведу. Пронађени Драгољуб може се спровести и Управи града Београда, с позивом на Бр. 18.334.

Младен Бабић, осуђеник београд. казненог завода или Бр. 3657., 22. ов. м. **побегао** је из Добричева испред чувара са лаким оковом. Да би унапред смишљено бегство извршио, он је се претварао да је болестан, и, кад га је чувар спроводио лекару ради прегледа, улучи прилику и умукне. Младен је родом из Лојаница, округа подринског.

Осуђен је на 10 година робије у лакој окову и 3 год. полиц. надзора, зато: 1., што је 10. маја 1898. године у друштву са Николом Марићем, — чију смо слику изнели у прошлом броју — кроз отворен прозор ускочио у стан Чедомира Живковића, овдаш. и обио три куфера, па из истих покрао ствари у вредности 100 динара; и 2., што је исте ноћи у друштву с истим Николом насилно отворио прозор на радњи Недељка Вујановића, оvd. сапунџије и покрао га. — За бегунцем Младеном наређује се жива потера; пронађеног ваља стражарно спровести Управи београд. казненог завода или филијалу њеном у Добричево. А може се спровести и Упр. гр. Београда с позивом на ову потерницу. (Бр. 18307.).

Никодије Микић, осуђеник београдског казненог завода или Бр. 876., 27. ов. месеца по подне, **побегао** је са рада из доњег града. Он је родом из села Д. Водова, окр. моравског,

има му 32 године, у опште црномањаст. Осуђен је на 20 год. робије у окову и 5 год. полиц. надзора, зато: што је у друштву са још четворицом, ноћу између 25. и 26. септембра 1893. године напао на Миладина Ј. Стојадновића, бив. председника општ. Доњо-видовачке и на разбојнички начин отео му више од 1200 дина. општинског новца што их је овај од порезе прикупио, и том га приликом убили. Наређује се живо тражење за одбеглим Никодијем; пронађеног ваља стражарно спровести Управи београд. казненог завода с позивом на Бр. 3877., или Управи гр. Београда на Број 18472.

Младен Живковић, земљоделац из села Подгорца, осуђен је пресудом алексиначког прв. суда од 2 априла тек. год. №4315 на 20 дана затвора због горосече. Да би избегао извршење пресуде Младен је побегао и сада се не зна где је. Начелство окр. крушевачког, код кога је на извршењу пресуда по кривици Младеновој, моли све полиц. власти да га у својим домањацима потраже, и у случају проналаска њему стражарно спроведу с позивом на акт Бр. 7.701. Младен има 40 год., сувоњав је, висок, плав, ћелав; у оделу је сукненом. Он се може спровести и управи гр. Београда с позивом на Бр. 18.333.

Вожа Војиновић, слуга из Жаркова, који је пре четири године дошао из Хрватске и настанио се у Жаркову, извршио је крађу јечма Алекси Јанковићу тамош. и зато осуђен на затвор и прогонство из земље у место рођења, али тек што је почео затвор издржавати, он улучи прилику и ноћу између 20 и 21 ов. м. побегне. Божи је 22 године, стаса омаленог, добро развијен, у десну ногу сакал, па с тога нарамљује кад иде; црномањаст је, брија се, бркова малих црних. Од одела носи

на себи: гаће, кошуљу, сукнени гуњ, опанке с тозлуцима и сламни пешир; има и сукнене чакшире које носи кад је ладније време. — Начелник ср. врачарског, актом од 24. ов. м. №8709, моли све полицijske власти, да Божи потраже и пронађеног њему стражарно спроведу ради издржавања казне и извршења прогонства. Може се спровести и управи гр. Београда, с позивом на Бр. 18.370

Филимон Ј. Васић, родом из В. Дренове окр. крушевачки, осуђеник београд. казн. завода под Бр. 4140, 28 ов. м. по подне побегао је са рада из Топчидерске баште. Њему је 18 година у опште црномањаст; раста је високог. Наређује се тражење; пронађеног ваља спровести Управи београд. казн. завода с позивом на Бр. 3.877, или управи гр. Београда на Бр. 18.472.

Стеван Гагичер, бив. чиновник мађарског министарства финансија, док је још био чиновник украо је 2639 комада купона обвезница угарских државних жељезница, од по 112.50 форината у сребру, које су имале бити исплаћене 1. јануара 1898. год. Крађу ових купона извршио је 3. јула пр. год. (по новом) али се то истрагом сазнало тек (3. августа ов. год. по новом) 23. ов. месеца.

Префектура државне краљевске полиције у Пешти, овим путем моли све полиц. власти да Стевана потраже и са нађеним по закону поступе.

Стеван је рођен у Пешти, висок 180—185 см., вере је римокатоличке, ожењен (разведен), обичног стаса, пуног округлог лица, црвене боје, црне косе и обрва, висока чела, носа и уста правилних, зуба лепих и здравих, црних густих и уврнутих бркова, браде ошишане; у опште је леп човек. Нервозан је; пићу је одан. Фотографија је из мало ранијег времена, али је ипак добра да се по њој може познати.

Пронађеног треба стражарно спровести Управи гр. Београда.

Т Р А Ж И С Е.

Драгомира Животића, родом из Вел. Поповца, среза млавског и бив. шегрта код Настаса Сенића, опанчара из Крагујевца; тражи начелство окр. крагујевачког актом Бр. 10921. Драгутин има 14 година, средњег је стаса, црномањаст је. Пронађеног треба спровести помен. начелству, или Управи града Београда с позивом на Бр. 18623.

УХВАЋЕН

Милан Живковић, звани „Марковчанин“, познати коцкар и лопов, чију смо слику изнели у прошлом броју нашег листа, познат је по истој и ухваћен 20. тек. мес. на панађуру у Ваљеву и спроведен Управи гр. Београда, која га је 27. тек. мес. спровела смедеревском прв. суду, из чијег је притвора и побегао.

ЛИЧНИ ОДНОСИ ПОЛИЦ. ЧИНОВНИКА

Г. Душан Ђ. Алимпић, писар Управе гр. Београда и сарадник нашега листа, унапређен је указом Његовог Величанства Краља од 25 ов. м., за писара I кл. ср. врачарског. Г. Алимпић остаће и даље на раду при кривичном оделењу исте Управе. Честитамо.

ИЗЈАВЕ, ПОРУКЕ И ОДГОВОРИ УРЕДНИШТВА

Премештеним полиц. чиновницима по указима штампани у 165 бр. „Српских Новина“ од 28 ов. мес. — послали смо овај број у нова места одређена. Ако би ко од госпoде чиновника био задржан предисом да врши дужност на досадањем месту, моли се да о томе извести уредништво.